

Sat Chit Anand #30 vraag 1

Bekoord door het onbekende.

5 mei 1986 PM in Punta Del Este, Uruguay.

Geliefde Osho,

Ik heb het gevoel alsof mijn mind deze dagen gek aan het worden is. Het lijkt alsof het alles wat maar mogelijk is probeert te grijpen, speciaal gedurende de lezing als ik met u in stilte zit. Het voelt alsof het steeds minder heeft om zich aan vast te houden en minder om over na te denken, dus creëert het de gekste dingen. Is dit iets wat bij Uw werk behoort, of word ik gek?

Je wordt gek!

Maar dat is ook een deel van mij werk.

Wees gewoon niet bang om gek te worden, want dit is een gekte die slechts zeer zeldzame individuen overkomt; het is niet zomaar iets gewoons. Het is geen krankzinnigheid, het is een boven de mind uitgaan; en de mind voelt zich enorm angstig, want boven de mind gaan betekent van het bekende naar het onbekende gaan. Vanuit de kleine ruimte waar licht is, betekent het hieraan voorbij de duisternis binnengaan. En de mind is voor alles in het leven getraind. Om eraan voorbij te gaan en zijn greep erop te verliezen voelt als gevaarlijk.

Het is hetzelfde gevaar dat elk kind voelt als het wordt geboren. De pijn van de moeder is vanwege het kind, want geen enkel kind wenst geboren te worden. Het heeft in een behaaglijk, onafhankelijk plekje geleefd zonder zorgen, zonder verantwoordelijkheden, in opperste gelukzaligheid. Nu wordt het er plotseling uitgegooid. Het kent slechts die kleine ruimte; dat is zijn wereld geweest en het was daar absoluut gelukkig in. Het wordt eruit geworpen in iets wat onbekend is, niet vertrouwd. Het voelt bijna aan als een dood. Het kind verzet zich tegen het uit de baarmoeder gaan; die weerstand veroorzaakt de pijn bij de moeder. Het kind laat niet los en staat zichzelf niet toe om makkelijk uit de baarmoeder te komen – het vecht. Dat is het begin van de strijd.

Het zal nu zijn hele leven vechten. En dat is ook het begin van de angst voor het onbekende. Er is een aannemelijke reden voor, want het kind krijgt nooit een betere wereld dan welke hij in de baarmoeder heeft verloren. Het krijgt een ellendige wereld. Het had geen idee van ellende. Het had nog nooit enige spanning gevoeld; alles was zoals het moest zijn, en zijn hele leven lang zal hij zich inspannen om hetzelfde comfort te scheppen dat hij heeft verloren.

Het verlangen naar comfort, naar luxe, naar een mooi huis, naar een liefdevolle atmosfeer, is niets dan gewoon een andere baarmoeder rondom jezelf creëren – de baarmoeder die je hebt verloren. Je doet alles om deze te creëren, maar alles faalt; niets slaagt erin om je de baarmoeder terug te geven. Dat geeft je mind een immense garantie: sta nooit iets onbekends toe; ga nooit voorbij de grens van het bekende – het is gevaarlijk. En als je er eenmaal aan voorbij bent gegaan kun je niet meer terugkomen, want je kunt niet terug naar de baarmoeder. Dit zijn geen bewuste denkbeelden, het is je onbewuste gevoel.

Dus terwijl je in stilte zit, kun je misschien angst voelen als je de grenslijn nadert. Je kunt je aan alles vastklampen om het bekende niet te verliezen en je niet verloren zult raken in het uitgestrekte onbekende. Je wilt niet dezelfde fout maken die je begaan hebt bij het geboren worden. Het onbewuste draagt nog steeds het litteken.

In een beter opvoedingssysteem zullen we elk kind leren dat dit niet het leven was. Je was behaaglijk, maar er was geen avontuur, er was geen uitdaging. Elk spoor van vrees om het onbekende binnen te gaan moet van het onbewuste verwijderd worden door de juiste opvoeding. Dan zal er een totaal andere benadering zijn. Telkens wanneer je dan dichtbij het onbekende zult komen, zul je een enorme vreugde voelen, de uitdaging om te ontdekken. Je zult je niet vastklampen.

Maar dit is tot nu toe niet het geval. Het hele opvoedingssysteem van de wereld kan zelfs je basis psychologische problemen niet aan. Ze is niet geïnteresseerd om je psychologische vrijheid te geven. Het is zelfs niet bij hen opgekomen.

Ik ben bij conferenties geweest met professoren, rectoren magnificus, opvoedkundigen, om te bediscussiëren het opvoedingssysteem beter te laten werken. En ik heb elke conferentie gezegd,

“Alles wat jullie zeggen is nonsens: je raakt zelfs niet aan de basis kwestie. Iemand zegt dat studenten niet gehoorzaam zijn, dat studenten niet gedisciplineerd zijn, dat ze geen respect hebben – dus hoe hen vol respect, gehoorzaam te krijgen?

“Je bezorgdheden zijn oppervlakkig en betreffen meer jezelf, jouw moeilijkheden, jouw problemen, dan de uitgestrekte wereld van de jonge generatie. Je spreekt nooit over hun psychologische vrijheid. “En als jullie het proces kunnen beginnen – wat mogelijk is – zodat elke student psychologisch vrij wordt van de angst voor het onbekende... In de plaats van angst wordt hij door het onbekende bekoord, raakt verliefd op het onbekende, op een romantisch avontuur in de wereld voorbij de kleine mind. Als je dat kunt bewerkstelligen, zullen zij vol respect voor je zijn. Je hebt hen een dermate geschenk gegeven, dat ze niet anders dan vol respect kunnen zijn. Ze zullen je gehoorzaam zijn, want ze weten dat je hen niet gaat uitbuiten. Je hebt geprobeerd hen psychologisch vrij te maken, hoe kun je hen exploiteren? Ze zullen je vertrouwen.

“Deze oppervlakkige problemen die jullie elk jaar opnieuw weer bediscussiëren, in elke conferentie... Alle oplossingen zijn elk jaar dezelfde, en je oplossingen scheppen meer problemen want al je oplossingen zijn derderangs. En ze zijn dezelfde: wees strenger, stuur studenten weg die niet gehoorzaam zijn, straf degene die moeilijkheden maken. Je oplossingen maken meer mensen ongehoorzaam, meer tegen je gekant.

“De situatie is op het punt gekomen dat studenten nu denken dat zij een klasse vormen tegenover de klasse van de leraren. Het is een klassenstrijd, net zoals de armen en rijken. Ze laten hun verenigingen strijden, precies als andere vakverenigingen, de arbeiders vakbond. Nu zijn er studenten vakverenigingen wiens enige doel is hoe de studenten te beschermen en tegen docenten te vechten, tegen de instituties. Jullie lossen de problemen niet op, jullie creëren ze.”

Ze wilden naar me luisteren, maar ik merkte altijd dat ik tegen de muur sprak, want het wilde niet tot hun dikke schedels doordringen. Het was bijna onmogelijk om hen te bereiken. Ze waren zo vol kennis dat ze niet bereid waren te luisteren, en zeker niet naar iets dat zo nieuw voor hen was.

En het is een eenvoudig iets. Het trauma van de geboorte is een van de belangrijkste dingen in het leven want het is het begin, het zaad van alles wat later gaat gebeuren; we moeten dat trauma veranderen. Anders zal de mensheid hetzelfde blijven – altijd bang van het onbekende, vol vrees, zonder moed, niet op zoek naar avontuur, niet op zoek om nieuwe ruimten te ontdekken.

En onze bewuste mind is een erg kleine ruimte; eronder is een enorme wereld, erboven is een enorme wereld. Beiden moeten ontdekt worden. Als je er eronder valt zal je krankzinnig worden, je zult echt gek zijn. Maar als je erboven uitgaat zal je gekte de grootst mogelijke gezondheid zijn. De persoon die tot de hoogste piek van bewustzijn kan reiken, verzamelt nieuwe mogelijkheden, en de meest belangrijke ervan is dat hij nu naar beneden kan gaan. Hij heeft genoeg licht om in de donkere delen te gaan, waar hij voordien niet toe in staat was te gaan. Eerder was het een zekere krankzinnigheid om onder de mind te vallen, want de mind is een klein verlicht plekje. Als je vanaf daar naar beneden valt kun je slechts in duisternis vallen. En de duisternis wordt alsmaar dichter en je begint de mogelijkheid te verliezen om terug te keren.

Maar als je eerst de hogere niveaus van de mind bereikt – het superbewuste, het collectieve superbewuste, het kosmische superbewuste – dan heb je zoveel licht, je bent het licht zelf. Nu kun je een reis maken in de onderwereld van het onderbewuste, het collectieve onderbewuste, het kosmische onderbewuste. En waar je gaat zal de duisternis verdwijnen. Je zult een heel spectrum van zeven stadia worden –allemaal vol licht. Dit is wat ik verlichting noem.

Nu kun je niet meer gek worden. Nu bestaat er geen angst meer voor je; zelfs de dood geeft geen angst. Je hebt in feite je voornaamste verlangen bereikt: je bent opnieuw in de baarmoeder van de existentie zelf, opnieuw zonder zorgen, zonder verantwoordelijkheden, zonder spanningen, uitermate ontspannen – gewoon de existentie vertrouwend waar ze je ook heenleidt.

Dus maak je niet bezorgd als je, in stilte, dichtbij de grenslijn komt. In stilte is de garantie; in stilte kun je niet bij een grenslijn komen vanwaar je kunt vallen. In stilte kom je dichtbij het punt vanwaar je er alleen maar aan voorbij kunt gaan.

Als je mind vol angst en benauwdheid is, dan ben je dichtbij de grenslijn vanwaar je kunt vallen. Dus dit moet als een criterium onthouden worden: des te voller je bent met gedachten, des te dichter ben je bij krankzinnigheid – enkel een stap meer.

Kahlil Gibran heeft een verhaal. Een van zijn vrienden was gek geworden. Hij was een genie, en onze genieën lopen altijd gevaar gek te worden om de eenvoudige reden dat hun genialiteit gebruikt wordt voor steeds meer verstandelijkheid, en dat brengt hen dichtbij de grenslijn. Van daar af slechts een stap meer naar beneden en ze verliezen grip op alle gezond verstand.

Dit genie was in het gekkenhuis en Kahlil Gibran ging hem bezoeken, Ze waren dikke vrienden. Toen hij naar binnen ging zat zijn vriend in de tuin. Hij herkende Kahlil Gibran en vroeg hem bij hem op de bank te komen zitten. Voordat Kahlil Gibran hem kon vragen, “Hoe gaat het met je in dit gekkenhuis?” vroeg hij Kahlil Gibran, “Vertel me iets over het gekkenhuis dat buiten is. Jij komt direct van het grote gekkenhuis dat je de wereld noemt. Vertel me over dat grote gekkenhuis; wat gebeurt er zoal?”

Kahlil Gibran was geschokt. Hij zei, “Denk je dat ik van het gekkenhuis kom? Waar denk je dan dat jij bent?”

De vriend zei, “Ik ben met de weinige gezonde mensen die over zijn in de wereld. We worden beschermd door een muur. We worden verzorgd door de dokters en verpleegsters, omdat er slechts zo weinig mensen over zijn. De hele wereld is gek geworden; wij zijn de enige hoop. Wie kan het anders wat schelen? Wij worden zo goed verzorgd – dat is bewijs genoeg.

“Het zal goed zijn, “fluisterde hij in Kahlil Gibran’s oor, “Dat jij ook doet alsof je gek bent en hier binnen komt. Dit is een geweldige plek. Iedereen is op zichzelf; niemand bemoeit zich met iemand anders.

“Er zijn slechts een paar mensen hier – ongeveer vijftien. Ze leven allemaal hun eigen leven. Ze respecteren elkaar, zelfs zodanig dat ze niet eens ‘goedemorgen’ zeggen – gewoon om zich niet met je leven te bemoeien. Ze zullen geen hallo zeggen. Iedereen doet datgene, wat hij ook maar wenst te doen. Niemand stelt vragen als ‘Waarom doe je dat?’ Het gaat niemand wat aan. De persoon is alleen verantwoordelijk voor zijn eigen werk.

“Als iemand aan het praten is, vraagt niemand ‘Met wie ben jij aan het praten?’ Het wordt geaccepteerd dat niemand met iemand anders praat. Zelfs in de buitenwereld praat iedereen met zichzelf; de ander is enkel een excuus. Hier zijn de mensen erg eerlijk en oprecht. Ze hebben geen enkel excuus nodig. Ze praten alleen en ze antwoorden van beiden kanten. Ze zijn echt. Ze spreken eenvoudig de waarheid.

“Ik houd van deze plek. En kom ook maar spoedig – voordat je gek wordt zoal de hele wereld. Het is gevaarlijk om daar te leven.”

Kahlil Gibran ging naar huis denkend, “Misschien heeft hij gelijk, want de wereld schijnt een puinhoop te zijn.”

Het gekkenhuis zag er gezonder uit, stiller. Mensen deden allerlei dingen alleen. Iemand glimlachte, iemand ander was aan het lachen, maar er was geen excuus nodig om dat te doen. Als je wilt lachen, dan lach je. In de buitenwereld moet je eerst enig excuus vinden om te lachen. Je kunt niet zonder een excuus lachen; anders zullen ze denken dat je gek bent.

In zijn dagboek schrijft hij, “Die nacht kon ik niet slapen. Die gekke vriend stoorde mij zo erg dat ik begon te vrezen... wie weet, hij kan gelijk hebben en wij hebben het mis. En hij was zo zeker.”

Gekke mensen zijn altijd erg zeker. En gekke mensen vermoeden nooit dat ze misschien gek zijn – dat is deel van hun gekte. Alleen gezonde mensen kunnen in een psychische angst raken van misschien niet gek of misschien wel gek te zijn

In de wereld hebben de gek en de gezonde mens geen kwalitatief verschil – enkel een beetje kwantitatief verschil. De gekke mens is in de duisternis van het onderbewuste gegaan, slechts een stapje verder dan jij, twee stapjes meer dan jij, maar er is geen ander verschil.

Dus het is goed om bang te zijn... als je vol gedachten bent, te veel gedachten dan ben je erg dicht bij krankzinnigheid. Maar als je stil bent is er geen reden om angstig te zijn. Je bent erg dicht bij ware gezondheid – slechts een stap meer en je zult in de wereld van het superbewuste raken. En als je eenmaal een klein beetje van het superbewuste ervaren, geproefd hebt, dan kun je daar niet

tevreden mee blijven. Het zal steeds meer dorst creëren naar steeds meer bewustzijn. Het zal slechts compleet zijn als je het kosmische bewustzijn hebt bereikt, waaraan voorbij niets is – en van daar kun je een reis terug maken door het onbewuste.

Dit is waar de Westerse psychologie en psychoanalyse het mis hebben. Ik kan het niet met hen eens zijn. Ze zeggen mensen om onmiddellijk in het onbewuste te gaan, om de dromen van het onbewuste naar boven te brengen. Onbewust spelen ze met vuur.

En dit kun je zien: in het Westen worden meer mensen gek dan in het Oosten, meer mensen plegen zelfmoord dan in het Oosten, meer mensen zijn in psychische nood en angst dan in het Oosten. Het zou precies het omgekeerde moeten zijn, want het Westen heeft alles en het Oosten heeft niets dan armoede, honger, ziekte, dood. Maar zelfs ondanks ziekte, dood, honger, schijnt er tevredenheid te zijn, een ontspannen sfeer.

Het Westen heeft alles maar er schijnt zo'n spanning te zijn dat duizenden besluiten om te sterven om de eenvoudige reden dat ze dan tenminste van al die spanningen verlost zijn. En de meest getalenteerde mensen, de genieën zijn het meest kwetsbaar. Bijna elk genie in het Westen heeft wel eens in het krankzinnige gesticht gezeten. En de meesten van hen hebben psychoanalyse gehad om gewoon normaal te blijven. Zelfs normaal blijven is een doel geworden.

Over verlichting spreken is praten om de sterren te bereiken; zelfs normaal zijn is al zo moeilijk geworden. Mensen glijden af beneden de normale staat van de mind. Ze wensen slechts normaal te blijven. En psychoanalyse kan op zijn hoogst na vele jaren behandelen je helpen om gewoon normaal te zijn, niet meer dan dat. En dat is geen garantie dat je normaal zult blijven; elk klein ongelukje kan je weer terug laten glijpen.

Zelf je psychoanalyticus is niet normaal. Hij gaat naar een andere psychoanalyticus om hem normaal te houden. Alle psychoanalytici gaan naar andere psychoanalytici om geanalyseerd te worden zodat ze normaal kunnen blijven.

Ik heb gehoord over een man, een erg rijk man, die abnormaal werd en bang was. Hij had afspraken met de duurste psychoanalyticus, maar hij was een rijk man dus kon hij elk bedrag betalen. Het bedrag moest worden betaald naar mate de tijd die het nam. De rijke man had er geen probleem mee... hij nam twee, drie, vier, vijf, zes uur durende sessies. Liggend op de divan bleef hij maar doorgaan allerlei soorten nonsens te vertellen.

De psychoanalyticus werd bang. Zes uur naar die man luisterend was gevaarlijk want in de nacht begon hij zijn gedachten in zijn eigen dromen te herhalen. Het was een duidelijk teken dat er iets aan gedaan moest worden: "Dit is te veel. Ik kan mijn eigen normaliteit niet bewaren als deze man alsmaar zo doorgaat. En er schijnt geen einde aan te komen; hij heeft genoeg geld dus is er voor hem geen kwestie over hoeveel tijd het neemt."

De psychoanalyticus probeerde de dingen zo te regelen dat hij de patiënt niet zou verliezen want hij vertegenwoordigde werkelijk een schat, maar hij wilde ook niet zijn normaliteit verliezen want wat kon hij dan met de schat? Dan zou hij al het geld aan andere psychoanalytici moeten geven om zijn mind weer op orde te brengen. Dus zei hij tegen de rijke man, "Omdat jij zoveel tijd nodig hebt, kan ik niet voor andere patiënten zorgen. En jij hebt die vele tijd nodig dus ik wil het niet verkorten. Ik heb een manier gevonden: Ik zal mijn bandrecorder hier zetten zodat je zolang als je wilt kunt spreken, en in de nacht als ik vrij ben zal ik naar de banden luisteren."

De rijke man zei, "Dat is perfect. Voor mij is het geen probleem."

De volgende dag toen de psychoanalyticus zijn kantoor binnenkwam zag hij de rijke man naar buiten komen. Hij zei, "Wat is er aan de hand? Het kantoor is net geopend, en jij ging gewoonlijk pas in de avond weg." Hij zei, "Ik bedacht dat ik ook voor zoveel zaken moet zorgen, bedrijven, fabrieken, dus in de nacht toen ik tijd had sprak ik mijn bandrecorder in en nu kan mijn bandrecorder tegen jouw bandrecorder spreken. In de nacht kun je dan luisteren. Dus jij hebt jouw tijd gespaard en ik heb mijn tijd gespaard."

Maar op deze manier kan de man niet geholpen worden. Bandrecorders die met elkaar praten, naar elkaar luisteren zullen niet helpen. Maar tijd is kostbaar. En psychoanalytici, ofschoon ze het beste betaald worden, zijn altijd in gevaar want ze hebben met gevaarlijke mensen te maken, met

gevaarlijke ideeën – ze kunnen hen overnemen. En de mind vangt ideeën. Soms kun je een denkbeeld hebben waar je vanaf zou willen, en dat gaat niet.

Een man had het idee dat vreemde wezens over heel zijn lichaam kropen. Niemand kon hen zien behalve hij, maar hij bleef hen de hele tijd afgooien, met hen pratend en hen af gooiend. Uiteindelijk werden de mensen het zat. Zijn familie was het moe: “Er is niets om van je af te gooien. Wij kunnen zien dat er niets is, geen wezens.”

Hij zei, “Je begrijpt het niet. Ze zijn onzichtbaar; hoe zou je hen kunnen zien? Het is mijn ongeluk dat ik hen kan zien. Wat kan ik eraan doen?” Zijn familie bracht hem naar de psychoanalyticus die zei, “Wees niet bezorgd, ik heb veel van zulke mensen genezen.”

Op de zevende dag was de psychoanalyticus nog steeds aan het benadrukken dat het gewoon verbeelding was. Hij had gedurende zeven dagen continue herhaald, “Dit is slechts je verbeelding. Er zijn geen wezens. Ik zie hen niet; niemand ziet hen. Wees enkel een beetje meer alert en ze zullen verdwijnen.”

De man zei, “Ik zal het proberen,” Maar hij was hen nog steeds aan het af gooien – en hij zat vlak naast de psychoanalyticus. Plotseling zei de psychoanalyticus, “Jij idioot. Stop! Je gooit ze op mij! Gisteravond begon ik hen te zien. De hele nacht kon ik niet slapen. Ze kropen overal over me heen. Het komt door jou. En vergeef het me; maar zoek een andere psychoanalyticus, want ik heb kinderen en een vrouw en oude ouders om voor te zorgen. Ik kan niet ook voor deze onzichtbare wezens zorgen. En je durft nogal! Recht voor mijn neus gooi jij ze allemaal op mij” —en de psychoanalyticus was hen ook aan het weggoaien.

Als je steeds doorgaat naar een hardnekkige gek te luisteren, en gekken zijn erg vasthoudend en erg sterk in hun bewering – ze zijn allen fanatiekelingen -- dan vroeg of laat kunnen zij een overtuiging in jou creëren. Wie weet? – hij kan gelijk hebben: er zijn onzichtbare wezens. En op een nacht kun je plotseling in de duisternis van de nacht iets voelen kruipen, en het idee neemt bezit van je mind... en dan is het erg moeilijk om ervan af te komen.

De hele moeilijkheid met psychoanalyse is dat het is begonnen met eerst naar beneden te gaan. In het Oosten hebben we precies het omgekeerde gedaan: ga eerst naar boven, naar lichtere niveaus, naar de stralende niveaus. En als je dan absoluut geïntegreerd bent zodat niets je kan verstoren – je stilte is als een solide rots – dan kun jij je onder de bewuste mind begeven, en licht zal bij je zijn. Dus in elke kamer van het onbewuste zal je licht brengen. Je kunt er ook schatten ontdekken, maar die schatten kunnen alleen ontdekt worden door een mens die het hoogste bewustzijn heeft bereikt. Hij alleen heeft de ogen en de intelligentie om de schatten van het onbewuste te vinden.

Er is geen reden voor je bezorgdheid. Als je in stilte tot een plek komt waar het lijkt alsof je gek wordt – wordt gek, met al mijn zegeningen. Wordt gewoon gek, want niemand kan door stilte gek worden. Stilte is zo beschermend dat je alleen nog maar steeds gezonder kunt zijn; je kunt niet gek worden. Maar als je vol gedachten bent, wees dan alert, wees bewust – je bent erg dichtbij gekte.

Als je eenmaal de lijn van normaliteit hebt overschreden, dan lijkt het makkelijker voor je om terug te glippen naar abnormale, krankzinnige plaatsen, en ben je steeds minder tot controle in staat. Gewoon een klein ding kan het teweeg brengen en kun je in onbewustheid wegzinken, want het is altijd daar binnenin je.

Op die momenten als je te vol gedachten bent, mediteer dan. Probeer waakzaam te zijn zodat deze gedachten verdwijnen. En als je stil bent, en de roep van het onbekende komt, volg deze dan. Ga waar hij ook heen leidt.